

Dokument z posiedzenia

B10-0182/2024

22.11.2024

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia Komisji

zgodnie z art. 136 ust. 2 Regulaminu

w sprawie pogłębiającego się kryzysu demokracji w Gruzji w związku z niedawnymi wyborami parlamentarnymi i zarzutami oszustwa wyborczego (2024/2933(RSP))

Rasa Juknevičienė, Antonio López-Istúriz White, Michael Gahler, Andrzej Halicki, David McAllister, Sebastião Bugalho, Isabel Wiseler-Lima, Nicolás Pascual de la Parte, Mika Aaltola, Wouter Beke, Krzysztof Brejza, Daniel Caspary, Sandra Kalniete, Łukasz Kohut, Andrey Kovatchev, Ana Miguel Pedro, Davor Ivo Stier, Riho Terras, Matej Tonin, Milan Zver
w imieniu grupy PPE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie pogłębiającego się kryzysu demokracji w Gruzji w związku z niedawnymi wyborami parlamentarnymi i zarzutami oszustwa wyborczego (2024/2933(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Gruzji,
 - uwzględniając oświadczenie przewodniczącego delegacji Parlamentu Europejskiego ds. obserwacji wyborów z 27 października 2024 r. w sprawie wyborów parlamentarnych w Gruzji,
 - uwzględniając wspólne oświadczenie grupy Friends of Georgia (Przyjaciele Gruzji), która reprezentuje parlamenty narodowe, z 6 listopada 2024 r. w sprawie międzynarodowej komisji śledczej do zbadania nieprawidłowości w wyborach w Gruzji,
 - uwzględniając oświadczenie zawierające wstępne ustalenia i wnioski wydane przez międzynarodową misję obserwacji wyborów pod przewodnictwem Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) w odniesieniu do wyborów parlamentarnych w Gruzji z 26 października 2024 r.,
 - uwzględniając status Gruzji jako kraju kandydującego do UE, przyznany przez Radę Europejską na szczycie 14–15 grudnia 2023 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji z 30 października 2024 r. pt. „Komunikat w sprawie polityki rozszerzenia UE w 2024 r.” (COM(2024)0690), który zawiera pierwsze sprawozdanie z postępów dotyczące Gruzji,
 - uwzględniając art. 136 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że wybory parlamentarne w Gruzji z 26 października 2024 r. umożliwiły wybór spośród kilku kandydatów, ale były obciążone poważnymi nieprawidłowościami, udokumentowanymi doniesieniami o manipulowaniu głosami i ograniczaniu wolności wyborców, w szczególności poprzez zastraszanie, kupowanie głosów, nękanie obserwatorów, wykluczanie mediów z lokali wyborczych, śledzenie wyborców i konfiskatę dokumentów tożsamości na obszarach wiejskich; mając na uwadze, że pracownicy sektora publicznego i odbiorcy świadczeń socjalnych byli poddawani presji, aby wspierać partię rządzącą;
- B. mając na uwadze, że w wyborach parlamentarnych w Gruzji z 26 października 2024 r. po raz pierwszy w pełni zastosowano system proporcjonalny wraz z elektronicznymi urządzeniami do identyfikacji wyborców i liczenia głosów; mając na uwadze, że zastosowanie tych technologii wzbudziło obawy dotyczące przejrzystości, tajności głosowania i braku niezależnej weryfikacji;

- C. mając na uwadze, że w wyniku niedawnych zmian w ordynacji wyborczej, w tym zniesienia parytetów płci, zmieniono skład Centralnej Komisji Wyborczej i wraz z uchwaleniem ustawy o przejrzystości wpływów zagranicznych ograniczono podstawowe wolności, napiętnowano organizacje społeczeństwa obywatelskiego i podważono integralność gruzińskich instytucji demokratycznych;
- D. mając na uwadze, że szanowane gruzińskie niezależne misje obserwacji wyborów stwierdziły, iż połączenie przymusu przedwyborczego, manipulacji w dniu wyborów i ograniczonego dostępu obserwatorów sprawiło, że wybory nie odzwierciedlają prawdziwej woli narodu gruzińskiego; mając na uwadze, że system umożliwiający konfiskatę dowodów tożsamości, gromadzenie danych i nieuprawnioną obecność stworzył środowisko przymusu, wzmacniając współdziałanie podmiotów państwowych w ułatwianiu oszustw wyborczych; mając na uwadze, że w dniu wyborów powszechnie naruszano zasadę tajności głosowania; mając na uwadze, że wybory zostały sfalszowane poprzez jednoczesne zastraszanie wyborców, utrudnianie obserwacji i manipulowanie procedurami wyborczymi;
- E. mając na uwadze, że powszechne anomalie w zakresie frekwencji wyborczej i odsetka głosów dla partii rządzącej zgadzały się z wieloma doniesieniami o nadużyciach wyborczych;
- F. mając na uwadze, że Gruzja jako kraj kandydujący do UE powinna w pełni przestrzegać układu o stowarzyszeniu i wypełnić 12 kroków określonych w zaleceniu Komisji z 8 listopada 2023 r.;
- G. mając na uwadze, że prezydentka Gruzji Salome Zurbiszwili publicznie potępiła wybory jako sfalszowane, oświadczyła, że ich nie uznaje, i zaapelowała o międzynarodowe dochodzenie; mając na uwadze, że opozycja demokratyczna również zakwestionowała wyniki wyborów, a niektóre opozycyjne siły polityczne zadeklarowały, że mogą nie objąć mandatów w nowym parlamencie;
- H. mając na uwadze, że w swoim oświadczeniu po wyborach wiceprzewodniczący Komisji / wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa przypomniał, że międzynarodowi obserwatorzy nie uznali wyborów za wolne i uczciwe, wezwał do przeprowadzenia przejrzystego dochodzenia i śledztwa w sprawie nieprawidłowości oraz wywierania presji na wyborców i ich zastraszania, a także podkreślił potrzebę odwrócenia regresu demokracji w Gruzji; mając na uwadze, że w przemówieniu wygłoszonym podczas specjalnego posiedzenia Parlamentu wiceprzewodniczący Komisji Margaritis Schinas podkreślił, że wybory w Gruzji nie spełniły standardów, jakich oczekuje się od kraju kandydującego do UE;
1. zdecydowanie potępił liczne i poważne naruszenia wyborcze, które według doniesień miały miejsce podczas wyborów parlamentarnych w Gruzji 26 października 2024 r., w tym udokumentowane przypadki zastraszania, manipulacji głosami, dorzucania głosów do urny, zakłócania pracy obserwatorów wyborów i mediów oraz zgłoszone manipulacje z wykorzystaniem maszyn do głosowania elektronicznego, które umożliwiały wielokrotne głosowanie na jeden dokument tożsamości;
 2. uważa, że zgłaszane powszechne oszustwa wyborcze podważają uczciwość procesu wyborczego, legalność wyników wyborów i zaufanie społeczeństwa do nowego rządu

oraz nie stanowią wiarygodnej reprezentacji woli narodu gruzińskiego;

3. popiera apel o niezależne, przejrzyste międzynarodowe dochodzenie w sprawie zarzutów manipulacji wyborczych, zastraszania wyborców i systemowych naruszeń, które według doniesień miały miejsce w okresie przedwyborczym i w dniu wyborów; wzywa władze Gruzji do udostępnienia i upublicznienia protokołów głosowania w celu umożliwienia ich weryfikacji przez wyborców;
4. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) o wysłaniu misji technicznej do Gruzji; wzywa ESDZ i Komisję do ustanowienia szerokiego mandatu misji, który wykraczałby poza ograniczenia ram i metodologii obserwacji wyborów OBWE, która znacznie różni się od metodologii obserwacji wyborów UE, ponieważ metodologia OBWE nie zawsze jest w stanie odpowiednio uchwycić wszystko, co dzieje się w kraju przed dniem wyborów, zwłaszcza w takich krajach jak Gruzja, gdzie istnieje ugruntowany system nacisków na urzędników publicznych, zastraszania wyborców i utrudniania pracy lokalnym obserwatorom wyborów; uważa, że taki szeroki mandat misji umożliwiłby ocenę manipulacji ramami wyborczymi i innych długoterminowych środków przygotowawczych, które umożliwiają kradzież głosów, kupowanie głosów, zastraszanie wyborców i nieprawidłowości wyborcze, a jednocześnie zagwarantowałby anonimowość i ochronę sygnalistów, świadków, badaczy i dziennikarzy w obecnym lokalnym środowisku przymusu i zastraszania; zdecydowanie zachęca władze Gruzji do współpracy z misją UE i uważa, że niechęć do współpracy jeszcze bardziej podważyłaby legalność wyborów;
5. przyjmuje do wiadomości zdecydowane potępienie przez prezydentkę Gruzji Salome Zurbiszwili wyborów jako sfałszowanych oraz jej decyzję o nieuznaniu wyników; uważa, że społeczność międzynarodowa nie powinna uznawać wyników wyborów, jako że legalność głosowania została poważnie podważona przez skalę naruszeń; w związku z tym odrzuca uznanie wyborów parlamentarnych i wzywa do ich ponownego przeprowadzenia, przy czym proces ten powinien zostać przeprowadzony przez niezależny krajowy organ wyborczy pod ścisłym nadzorem międzynarodowym, aby zapewnić prawdziwie uczciwy i przejrzysty proces wyborczy;
6. wyraża głębokie zaniepokojenie znacznym spadkiem reprezentacji politycznej kobiet w Gruzji, który został spotęgowany przez zniesienie parytetów płci, i wzywa do zmian legislacyjnych w celu wspierania równości płci w polityce;
7. wzywa UE i jej państwa członkowskie do nałożenia osobistych sankcji na urzędników i przywódców politycznych w Gruzji, którzy są odpowiedzialni za łamanie prawa wyborczego, nadużycia administracyjne i niewłaściwe wykorzystywanie instytucji państwowych; ponownie wzywa Radę i partnerów demokratycznych UE do bezzwłocznego nałożenia ukierunkowanych sankcji osobistych na Bidzinę Iwaniszwilego za jego rolę w pogarszaniu się procesów politycznych w Gruzji oraz do zamrożenia wszystkich jego aktywów w UE;
8. podkreśla, że poszanowanie praw podstawowych ma zasadnicze znaczenie dla unijnych kryteriów liberalizacji reżimu wizowego, i wzywa Komisję i Radę do dokonania przeglądu statusu bezwizowego Gruzji, z możliwością jego zawieszenia, gdyby uznano,

że nie są przestrzegane unijne standardy w zakresie demokratycznych rządów i wolności; podkreśla, że ruch bezwizowy jest szczególnie ceniony przez młode osoby z Gruzji i że jego utrzymanie zależy od zaangażowania Gruzji na rzecz wartości UE; wzywa do natychmiastowego zawieszenia ruchu bezwizowego dla posiadaczy paszportów dyplomatycznych i służbowych oraz dla wszystkich osób zamieszanych w naruszenia prawa wyborczego;

9. przypomina, że w wyniku przyjęcia nowych antydemokratycznych przepisów, takich jak ustawa o przejrzystości wpływów zagranicznych, proces integracji Gruzji z UE został faktycznie zawieszony; przypomina, że UE zamroziła również przydział funduszy dla Gruzji; podkreśla, że utrzymujący się regres demokracji w Gruzji jest nie tylko godnym ubolewania wydarzeniem – biorąc pod uwagę, że Gruzja była niegdyś orędownikiem aspiracji euroatlantyckich – ale także musi zostać odwrócony, aby stosunki tego kraju z UE wróciły na właściwe tory; wyraża ubolewanie, że otoczenie polityczne w Gruzji wskazuje na autorytarny zwrot po stronie partii rządzącej i na zdradę proeuropejskich aspiracji narodu gruzińskiego;
10. przypomina, że na szczycie 14 i 15 grudnia 2023 r. Rada Europejska przyznała Gruzji status kraju kandydującego przy założeniu, że kraj ten podejmie odpowiednie działania określone w zaleceniu Komisji z 8 listopada 2023 r.; podkreśla, że niedawne wybory parlamentarne są wyraźnie sprzeczne z tymi ambicjami i ponownie potwierdzają, że decyzja o faktycznym wstrzymaniu integracji Gruzji z UE była słuszna; podkreśla, że polityka realizowana przez rządzącą partię Gruzjińskie Marzenie jest niezgodna z euroatlantycką integracją Gruzji;
11. ponownie wyraża niezachwiane poparcie dla uzasadnionych aspiracji europejskich narodu gruzińskiego i chęci życia w dostatnim i demokratycznym kraju wolnym od korupcji, który w pełni respektuje podstawowe wolności, chroni prawa człowieka oraz gwarantuje otwarte społeczeństwo, niezależne media oraz wolne i uczciwe wybory;
12. wzywa Komisję do wykorzystania zamrożonych 120 mln EUR, pierwotnie przeznaczonych na wsparcie dla gruzińskich władz, w celu zwiększenia wsparcia UE dla gruzińskiego społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności sektora pozarządowego i niezależnych mediów, które coraz częściej znajdują się pod nadmierną presją ze strony rządzącej partii politycznej i władz;
13. zdecydowanie ponawia pilny apel o natychmiastowe i bezwarunkowe uwolnienie byłego prezydenta Micheila Saakaszwilego ze względów humanitarnych, by mógł leczyć się za granicą; podkreśla, że rząd gruziński ponosi pełną i niezaprzeczną odpowiedzialność za życie, zdrowie, bezpieczeństwo i dobrostan byłego prezydenta Micheila Saakaszwilego i musi zostać pociągnięty do pełnej odpowiedzialności, jeśli byłemu prezydentowi coś się stanie;
14. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Radzie Europy, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, a także prezydentowi, rządowi i parlamentowi Gruzji.

